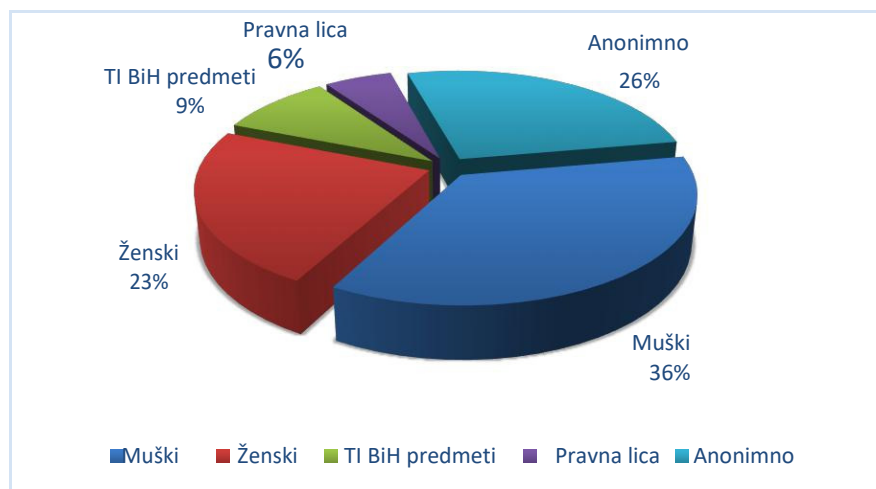

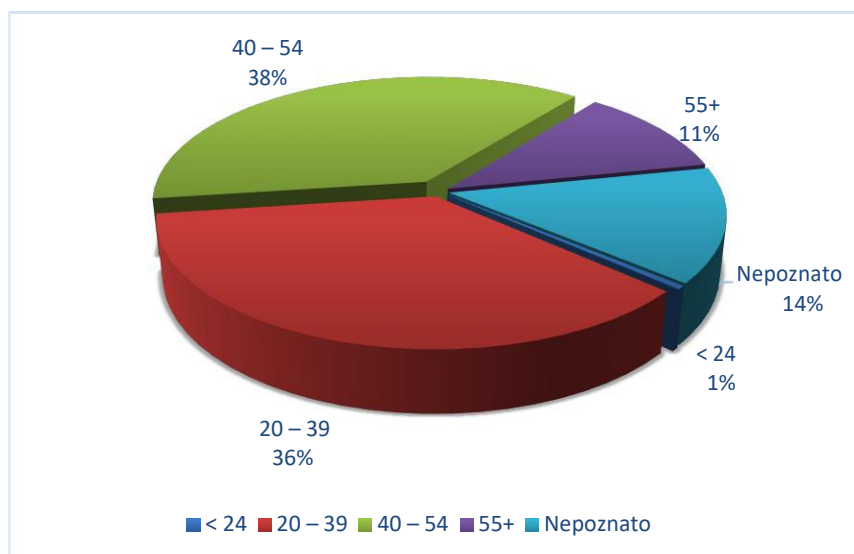
**Godišnji izvještaj
Centra za pružanje pravne pomoći u
borbi protiv korupcije za 2016.**

Februar, 2017.

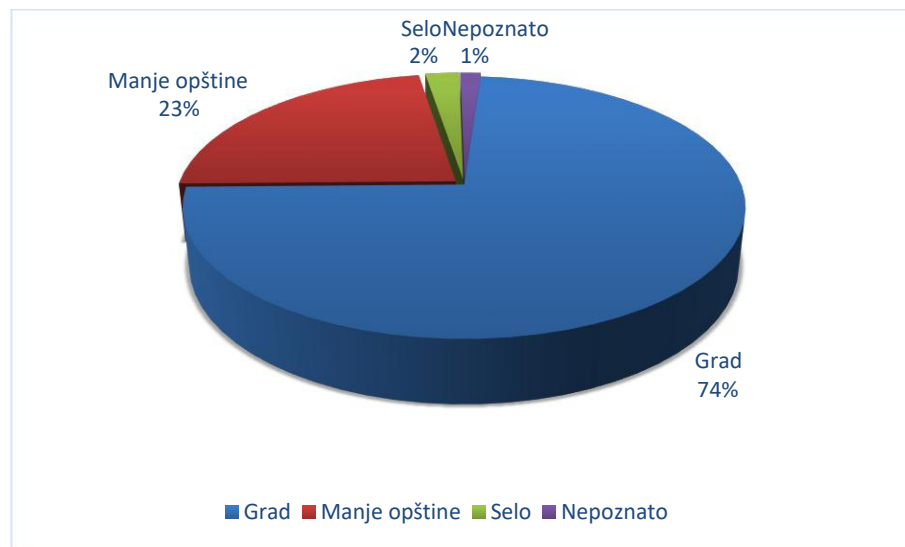
Pol prijavitelaca	
Muški	77
Ženski	50
TI BiH slučaj	20
Pravna lica	12
Anonimno	57
Ukupno	216

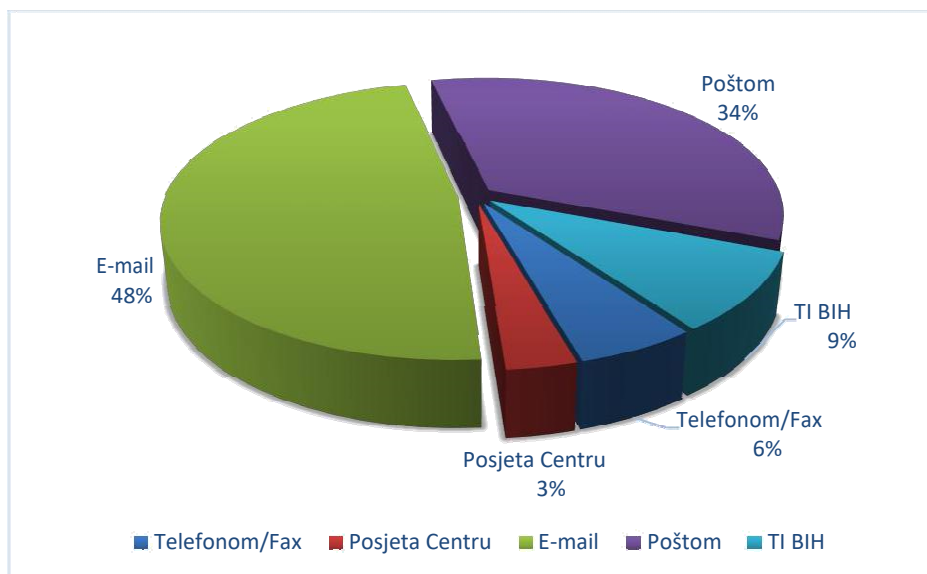
Godine prijavitelaca	
< 24	1
20 - 39	81
40 - 54	84
+ 55	25
Nepoznat	25
Ukupno	216

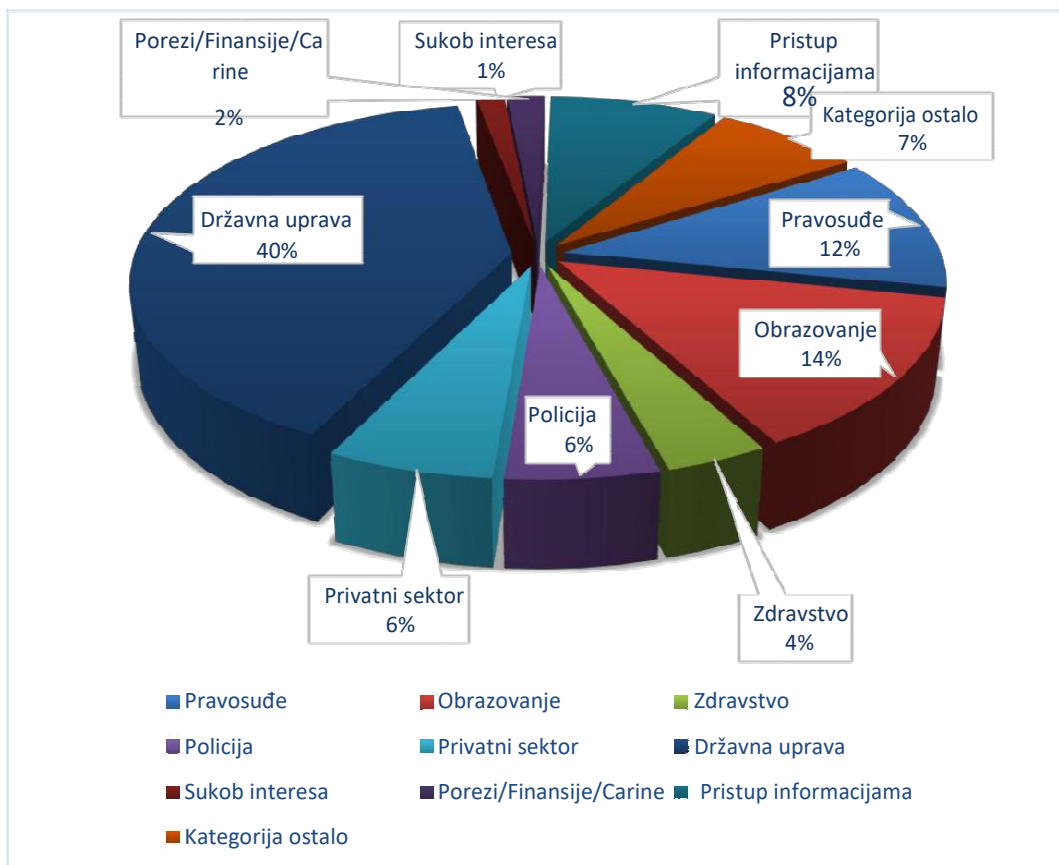
Lokalitet prijava	
Grad	159
Manje opštine	49
Selo	5
Nepoznat	3
Ukupno	216

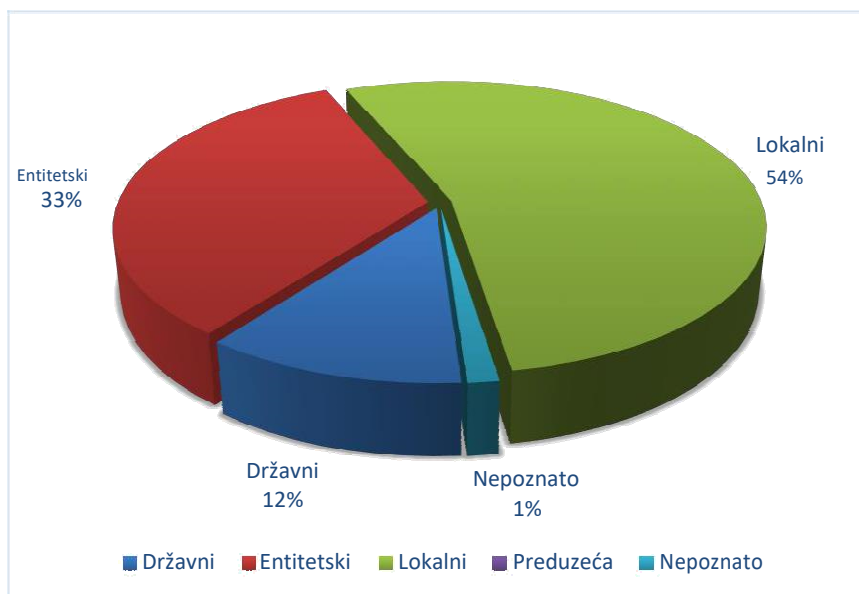
Metod prijema prijava	
Telefonom/Fax	12
Posjeta Centru	7
E-mail ili putem prijavikorupciju.org (centar@ti-bih.org)	103
Poštom	74
TI BIH	20
Ukupno	216

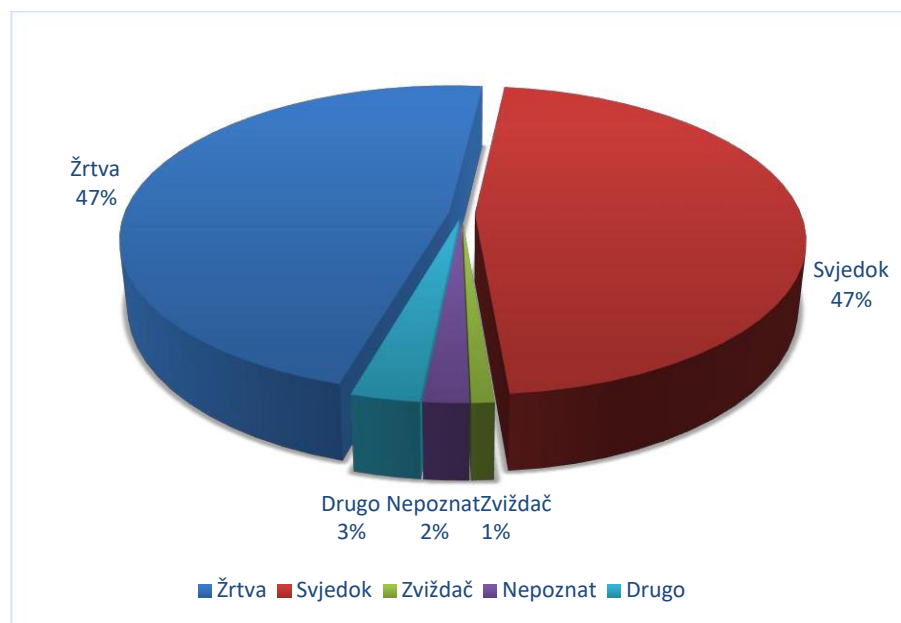
Prijave na sektore	
Pravosuđe	26
Obrazovanje	30
Zdravstvo	8
Policija	12
Privatni sektor	13
Državna uprava	86
Sukob interesa	3
Porezi/finansije/carine	4
Pristup informacijama	18
Kategorija ostalo	16
Ukupno	216

Nivo nadležnosti prijava	
Državni	25
Entitetski	71
Lokalni	116
Preduzeća	4
Nepoznat	
Ukupno	216

Povezanost prijavitelca sa predmetom	
Žrtva	99
Svjedok	95
Zviždač	2
Nepoznat	4
Drugo	13
Ukupno	216

POZIVA NA LINIJU: 0800 55555

1069

PRIJAVE PO SEKTORIMA

PRAVOSUDNE INSTITUCIJE (26 predmeta u 2016 g. ili 12%)

SUDOVI (14 slučajeva u 2016 g.)

TI BiH je u toku 2016.g. zaprimio **14** predmeta koji su se odnosili na pritužbe na rad pojedinačnih sudija osnovnih/općinskih i kantonalnih/okružnih sudova. Kao i ranijih godina, uglavnom su se prijave odnosile na dužinu postupka pred sudom, nepostupanje sudova po zahtjevima stranaka ili nezadovoljstvo stranaka sudskim odlukama. TI BiH je davao savjete strankama vezane za način izjavljivanja pravnih lijekova, te objašnjavao na koji način se rješavaju predmeti i kako stranke mogu da se obrate sudu i urgiraju postupanje. Strankama je takođe objašnjeno da o njihovim prijavama u kojima iskazuju sumnje u nepristrasni i profesionalni rad sudija može jedino odlučivati Ured disciplinskog tužioca koji je nadležan za pokretanje disciplinskih postupaka protiv sudija.

TUŽILAŠTVA (12 slučajeva u 2016.g.)

U 2016. g. TI BiH je imao **12** predmeta koji su se odnosili na rad tužilaštava i poimenično određenih tužilaca. Najčešće se radi o prijavama građana koji su nezadovoljni posupanjima tužilaštava po njihovim prijavama ili su nezadovoljni odlukama tužilaštava o nesprovođenjima istraga. TI BiH se obraćao nadležnim tužilaštvima uputivši oko dvadeset zahtjeva za pristup informacijama u kojima su tražene informacije o postupanjima u predmetima u kojima su stranke izrazile interesovanje. U jednom predmetu prijavu je anonimno podnijela grupa upravnih inspektora zbog navodnog selektivnog postupanja tužilaca Kantonalnog tužilaštva Tuzlanskog kantona i pojave opstruiranja istraga, a prijava je proslijeđena na postupanje Uredu disciplinskog tužioca (UDT).

TI BiH je podnio i pritužbu na rad glavnog tužioca Tužilaštva BiH Gorana Salihovića insistirajući na tome da UDT mora ispitati sve medijske navode o navodnim neprimjerenim uticajima na rad glavnog tužioca, kao i informacije da je posredstvom njegovog uticaja zatvoreno više istraga u predmetima organizovanog kriminala. Mogući disciplinski prekršaji tužioca su se ovdje odnosili na povredu načela nepristrasnosti, ostvarivanje koristi od neprimjerenog uticaja na odluke i postupke tužilaca, korištenje funkcije tužioca kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe, te nanošenje štete ugledu tužilačke funkcije. UDT je prvo odlučio pokrenuti istragu u ovom predmetu, a potom i pokrenuti disciplinski postupak protiv glavnog tužioca koji je zatim i udaljen s dužnosti po odluci Prvostepene disciplinske komisije.

Takođe, TI BiH je ranije tužio Tužilaštvo BiH zbog kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama BiH, odnosno nedostavljanja kopija primjeraka predmeta koji se odnose na krivična djela protiv službene dužnosti koji su rezultirali osuđujućim sudskim presudama, a koji bi poslužili kao primjer uspješno procesuiranih slučajeva korupcije za potrebe publikovanja studije „Najbolje prakse u otkrivanju i procesuiranju korupcije“. Sud BiH je presudio u korist TI BiH i istakao u obrazloženje presudu da je odbijanje Tužilaštva BiH da ustupi tražene informacije protivno Zakonu o slobodi pristupa informacijama, kojim je jasno propisano da su sve informacije pod kontrolom javnih organa javno dobro.

OBRAZOVANJE (30 predmeta u 2016.g. ili 12%)

U odnosu na prošlu godinu evidentan je porast predmeta i prijava u oblasti obrazovanja. **30** predmeta u 2016.g. odnosilo se na razne vrste nepravilnosti i prijava u predškolskim ustanovama (to je čak 16 više nego u 2015 g.), osnovnim i srednjim školama, te fakultetima. **Većina prijava se odnosila na nepravilnosti u konkursnoj proceduri za izbor nastavnika u osnovnim i srednjim školama**, i to kako na proceduralne nepravilnosti tako i na materijalne okolnosti, kao što sumnje u nepotizam ili kronizam u postupku zapošljavanja, ali i na otežan pristup informacijama u vezi sa konkursnim materijalom. U većini ovih predmeta TI BiH je sastavio žalbe nezadovoljnim kandidatima, savjetovao ih o sredstvima pravne zaštite ili im je pružio pravnu pomoć u pokretranju upravnog spora.

Zanimljivo je spomenuti da je posebno povećan broj prijava na konkursne nepravilnosti u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo. U jednom predmetu TI BiH je na osnovu navoda stranke koje su se potom pokazale tačnim po sprovedenom istraživanju podnio prijavu Instituciji Ombudsmana za ljudska prava jer je direktor sarajevske osnovne škole „Hasana Kikić“ suprotno datoj saglasnosti Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade zaključio ugovor sa izbranom kandidatkinjom na neodređeno vrijeme iako je prema konkursnim propozicijama i datoj saglasnosti Ministarstva bilo predviđeno da se ugovor o radu zaključi na određeno vrijeme. Direktor ove škole prvo nije naznačio trajanje ugovora u prvom ugovoru da bi potom po izvršenom inspekcijskom pregledu Inspekcije rada poštujući, kako je naveo, odredbe Zakona o radu izmijenio Ugovor u kojem nije naznačeno trajanje u ugovor na neodređeno vrijeme. Na ovaj način je suprotno pravilima Javnog konkursa i datoj saglasnosti resornog Ministarstva omogućio izabranoj kandidatkinji da se zaposli na neodređeno vrijeme, a istovremeno je izigrao konkursnu proceduru koja je predviđala zaključenje ugovora na šest mjeseci. Ministarstvo je po prijavi TI BiH predložilo Vladi Kantona Sarajevo, kao osnivaču, da razriješi članove Školskog odbora JU OŠ „Hasan Kikić“ jer nisu pokrenuli postupak razrješenja direktora škole.

Jedan od predmeta odnosio se na izbor u zvanje docenta za užu naučnu oblast dermatovenerologija na Medicinskom fakultetu u Banjaluci. Nakon što je TI BiH analizirao Izvještaj Konkursne komisije ustanovljeno je da su se u procesu izbora desile određene nepravilnosti, tj., da izabrana kandidatkinja nije provela najmanje tri godine u nastavi nakon posljednjeg izbora u zvanje, a u smislu člana 81. Zakona o visokom obrazovanju RS i člana 142. Statuta Univerziteta u Banjaluci. Komisija je takođe napravila propust prilikom selekcije drugog kandidata, jer je u Izvještaju konstatovala da ranije nije biran u nastavna i naučna zvanja, međutim nije primijenila član 93. Zakona, kojim je propisano da je kandidat za izbor u naučno-nastavno zvanje koji ranije nije izvodio nastavu u visokoškolskim ustanovama dužan da pred komisijom koju formira vijeće organizacione jedinice održi predavanje iz nastavnog predmeta uže naučne oblasti za koju je konkurisao. Prosvjetna inspekcija je po podnijetom zahtjevu TI BiH za vršenje inspekcijskog nadzora poništila sporni konkurs naloživši otklanjanje nedostataka u postupku izbora docenta na Medicinskom fakultetu u Banjaluci. Međutim, Medicinski fakultet je potom izjavio žalbu Ministarstvu prosvjete i kulture RS koja je i usvojena. Uz to, TI BiH je pružio u ovom predmetu pravnu pomoć nezadovoljnom kandidatu kojem nije omogućeno da izvede predavanje iz nastavnog predmeta tako što mu je sastavljena žalba protiv odluke Medicinskog fakulteta, ali i tužba nakon što je žalba odbijena.

TI BiH je u protekloj godini zajedno sa Institucijom Ombudsmana za ljudska prava radio na pripremi Inicijative za izmjenu **Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Tuzlanskog kantona** jer sporne

odredbe u ovom Zakonu omogućavaju da programe predškolskog obrazovanja realizuju sva lica za završenim fakultetom društvenih nauka, te je tako moguće zapošljavanje nestručnog osoblja u predškolskim ustanovama na radnim mjestima na kojima se traži usko specijalizovano stručno znanje. Inicijativa je pripremana na osnovu žalbe TI BiH koji je dobio prijavu nezadovoljne vaspitačice iz Živinica koja se nije mogla zaposliti jer je prednost na konkursu data profesoru bosanskog jezika što upravo omogućava važeće zakonsko rješenje. Inicijativa za izmjenu spornog Zakona insistira na tome da se odredbe moraju uskladiti sa Okvirnim Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, na čemu je sve vrijeme zasnovana argumentacija TI BiH, jer Okvirni Zakon ispravno počiva na principu meritornosti strogo popisujući nosioci kojih to tačno određeni zanimanja (vaspitači, pedagozi, logopedi...) se mogu smatrati stručnim osobljem u predškolskim ustanovama ne ubrajajući među njih lica sa bilo kojim završenim društvenim fakultetom, kako to stoji u Zakonu u TK. Inicijativa je upućena Skupštini Tuzlanskog kantona i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK.

ZDRAVSTVO (8 predmeta u 2016.g. ili 4%)

U 2016. zabilježen je nešto manji broj prijava u oblasti zdravstva u odnosu na 2015. g. Većina prijava odnosila se na žalbe pacijenata na zdravstvene usluge, npr., na odviše duge liste čakanja.

U jednom predmetu TI BiH je po prijavi stranke utvrdio da je v.d. direktora Doma zdravlja „Dr Dušan Marčeta“ Istočni Drvar imenovan na poziciju v.d. direktora iako se radi o tek svršenom studentu koji u momentu imenovanja nije imao licencu za obavljanje profesionalne djelatnosti. Kako prema Zakonu o zdravstenoj zaštiti nadzor nad zakonitošću rada i akata zdravstvenih ustanova obavlja Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, TI BiH je o svemu obavijestio nadležno Ministarstvo.

U predmetu po prijavi grupe pacijenata sa dijagnozom HIV/AIDS, koja se žalila da im se na garantuje tajnost ličnih podataka, kao i da je zdravstveno osoblje izlazilo sa njihovim podacima u javnost, TI BiH se obratio Agenciji za zaštitu ličnih podataka koje je zatim donijela rješenje kojim se nalaže Univerzitetsko-kliničkom centru RS u Banjaluci da propiše organizacione mjere za zaštitu ličnih podataka pacijenata sa dijagnozom HIV/AIDS, te da iste objedini sa već postojećim tehničkim mjerama donošenjem Plana sigurnosti ličnih podataka.

POLICIJA (12 predmeta u 2016.g ili 6%)

12 predmeta odnosilo se na rad policije, i to je čak duplo više nego u godini prije. U većini prijava građani su se žalili na nekorektno i neprofesionalne postupanje policijskih službenika, a TI BiH im je pomogao u sastavljanju žalbi policijskim organima. Jedan predmet odnosio se na radno-pravni status policijskog službenika, tj. na njegova prava u disciplinskom postupku, dok se u jednom predmetu stranka žalila na neobjektivne i nedovoljno razrađene konkursne kriterijume za izbor policijskih službenika u Republici Srpskoj, a posebno na to što se u obzir ne uzima dužina vremenskog perioda provedenog na Birou za zapošljavanje. TI BiH je utvrdio da važeći propisi za izbor policijskih službenika ne propisuju obavezu Komisijama za izbor kandidata da vode računa o ovom kriteriju, niti uopšte o socijalnom statusu kandidata. Naime, propisi za izbor policijskih službenika u Republici Srpskoj nisu dovoljno objektivizirani, niti unificirani, i način ocjenjivanja kandidata određuje ponaosob svaka Komisija za izbor kandidata.

PRIVATNI SEKTOR (13 predmeta u 2016.g. ili 6%)

Značajno se povećao broj slučajeva u privatnom sektoru u ovoj godini, i to sa 4 na **13**, a većina prijava iz privatnog sektora se odnosila na zaštitu prava iz radnog odnosa. Radnici su se uglavnom žalili na mobing, prekovremeni rad, „rad na crno“, okolnosti koje upućuju na nezakonit otkaz ugovor o radu ili su tražili druge savjete u vezi sa zaštitom i načinom ostvarivanja svojih prava. U svim ovim predmetima TI BiH je radnike savjetovao kako da efikasno zaštite svoja prava, kao i koja im prava prema važećim propisima pripadaju.

DRŽAVNA UPRAVA (86 predmeta u 2016.g. ili 40%)

I u 2016.g. najveći broj prijava, njih čak **86**, odnosi se na sektor javne uprave. U ovu oblast spadaju pritužbe na sve institucije u BiH na svim nivoima vlasti, državnom, entitetskom, lokalnom, kao i prijave koje se odnose na javna preduzeća i javne ustanove. Najveći broj prijava se odnosio na svakovrsne nepravilnosti u procesu zapošljavanja, pa je tako kao i ranijih godina zabilježena praksa da su građani koji su se obraćali TI BiH unaprijed znali ko će biti izabran na raspisanom konkursu, što bi se na kraju zaista ispostavilo kao tačna informacija. Prijave u vezi sa procesima zapošljavanja uglavnom se odnose na prigovore u vezi sa načinom kako je sprovedena konkursna procedura, na nedostatak transparentnosti i otežan pristup informacijama u vezi sa konkursnom procedurom, kao i na zloupotrebu diskrecionih prava rukovodilaca. U jednom slučaju nezadovoljni kandidat konkursne procedure za mjesto državnog službenika na nivou Republike Srpske istakao je da se usmena provjera stručnosti i sposobnosti na ulaznom intervjuu sprovodi tek forme radi, odnosno da se fingira i da ne predstavlja stvarnu provjeru znanja. TI BiH je i ranijih godina dobijao prijave slične sadržine, i to sa svih nivoa vlasti.

Vrijedan je izdvajanja slučaj koji se odnosi na Odluku Vlade Hercegovčko-neretvanskog kantona o odobravanju utrošenih novčanih sredstava Ministarstvu obrazovanja, nauke i kulture s pozicije transfer za pomoć medijskim kućama. Naime, Vlada je odobrila novčanu pomoć nekoliko medijskih kuća, a istražujući u ovom predmetu TI BiH je utvrdio da javni poziv za dodjelu novčanih sredstva nije bio raspisan, i to zbog nedostatka vremena kako je to u svom odgovoru istaklo resorno Ministarstvo. **Bez jasnih i unaprijed raspisanih i javno objavljenih kriterijuma, koji bi omogućili ravonpravan pristup javnim sredstvima svim medijima, izabrane medijske kuće dobile su novčanu pomoć kantonalne vlade u iznosu od 220.000 KM** u krajnje netransparentnom postupku. Jedna medijska kuća (portal bljesak.info) odlučila je pokloniti dodijeljeni iznos u humanitarne svrhe jer nisu željeli učestovati u ovakvoj vrsti podrške koja dobro ilustruje odnos organa vlasti prema medijima.

U jednom slučaju po anonimnoj prijavi građana koji su podnijeli i krivičnu prijavu Okružnom tužilaštvu utvrđeno je da je Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove (RUGIP) izdavala uvjerenja o radnom iskustvu licima koja su bila angažovana na osnovu ugovora o djelu čime je ovim licima omogućeno da se sa datim uvjerenjima prijave na javne konkurse sa dokazom o postojanju relevantnog radnog iskustva iako se u radno iskustvo ne može uračunati angažman po osnovu ugovora o djelu. U radno iskustvo se može uračunati samo iskustvo stečeno na osnovu ugovora o radu, i to su u svojim mišljenjima po zahtjevu TI BiH potvrdili i Agencija za državnu upravu, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite i Ministarstvo uprave i lokalne samoprave.

TI BiH je u 2016. godini podnio Upravnom inspektoratu zahtjev za vršenje inspeksijskog nadzora zbog nezakonitog zasnivanja radnog odnosa Sanje Radojičić, bivše pomoćnice ministra finansija Republike

Srpske, u Elektroprenosu koji je u ranijim godinama bio čest predmet pritužbi građana. TI BiH je prvo djelujući po anonimnoj prijavi tražio informacije da li je prijavljeno lica i na osnovu kog zakonskog osnova zaposleno u Elektroprenosu nakon čega je i potvrđeno da bivša pomoćnica ministra finansija jeste zaposlena, i to na osnovu Sporazuma o preuzimanju/raspoređivanju zaposlenika koji je potpisan između ministra finansija Republike Srpske i generalnog direktora Elektroprenosa. Elektroprenos je TI BiH-u dostavio i sam Sporazum na osnovu kojeg je zaposlena Sanja Radojičić, a iz Sporazuma je bilo vidljivo da je potpisan protivno Zakonu o radu u institucijama BiH. Zakon predviđa mogućnost sporazumnog preuzimanja zaposlenih samo između institucija Bosne i Hercegovine, njenih organa i drugih pravnih lica, i nije ga moguće zaključiti sa entitetskim ministarstvom iz kojeg je preuzeta Radojičić. Upravni inspektor je potvrdio argumetnaciju TI BiH i naložio Elektroprenosu da u roku od 15 dana otkloni nepravilnosti u pogledu zasnivanja ovog radnog odnosa. Zanimljivo je da kadrovska služba Elektroprenosa u toku vršenja inspekcijskog nadzora na navode TI BiH između ostalog odgovorila i tako što su „posebno istakli da je Radojičić primljena na radno mjesto savjetnika generalnog direktora i da su njeni poslovi vezani za mandat generalnog direktora.“

SUKOB INTERESA (3 predmeta u 2016.g. ili 1%)

U 2016 g. TI BiH je dobio ukupno 3 prijave koje su se odnosile na mogući sukob interesa, a od toga su se dvije odnosile na nivo Republike Srpske, dok se jedna odnosila na nivou FBiH. Po inicijativi TI BiH, a na osnovu anonimne prijave građana Srpske, Republička Komisija za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske pozvala je Mladena Dragoslava, odbornika u Skupštini opštine Srbac koji je bio ujedno i direktor Javnog preduzeća „Vodovod“ a.d. Srbac, da preduzme radnje na rješavanju sukoba interesa jer prema članu 5. Zakona o sprečavanju sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske isto lice ne može biti odbornik i direktor javnog preduzeća koji je osnovala opština. Mladen Dragoslav je preduzimajući radnje na rješavanju sukoba interesa na kraju podnio ostavku na mjesto direktora „Vodovoda“.

PRISTUP INFORMACIJAMA (18 predmeta u 2016.g ili 8%)

U 2016. 18 prijava odnosilo se na pristup informacijama ili na nepravilnosti u vezi sa primjenom Zakona o slobodi pristupa informacijama. Prijavljene nepravilnosti građana ili drugih organizacija civilnog društva iste su kao i ranijih godina, a uglavnom se odnose na to da im je onemogućen pristup informacijama pod izgovorom da se radi o zaštiti ličnih podataka ili službenoj tajni, ali i zbog tzv. ćutanja uprave. U svim ovim predmetima TI BiH je zatražio informacije u svoje ime, te je po dostavljanju isti prosljedio strankama, ili je pomagao strankama u postupku pravne zaštite sastavljajući im žalbe ili tužbe. Tražeći informacije od javnog značaja TI BiH je uvijek insistirao na pravilnoj i konsekventnoj primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama koji predviđa da je pristup informacijama pravilo, a da je primjena izuzetaka moguća tek po testu javnog interesa i u ograničenim situacijama. Pravni savjeti su davani drugim organizacijama, novinarima, državnim službenicima, aktivistima...

Tokom 2016. godine u korist TI BiH doneseno je ukupno **13** presuda u upravnim sporovima, koje je TI BiH pokretao prethodnih godina. Svi sporovi pokretani su zbog pogrešne primjene ZOSPI-ja koja se ogledala u odbijanju pristupa informacijama po vlastitom nahođenju institucija, bez pozivanja na zakonom propisane izuzetke i sprovođenja testa javnog interesa.

Institucije protiv kojih je TI BiH dobio sporove su:

1. BH Telekom
2. Ministarstvo prosvjete i kulture RS
3. Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH
4. Agencija za bankarstvo (Predmet: Bobar banka)
5. Agencija za bankarstvo (Predmet: Bobar banka)
6. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS
7. Agencija za bankarstvo (Predmet: Banka srpske)
8. Tužilaštvo BiH
9. JP Komunalac Orašje
10. Hidroelektrane na Drini
11. Gas Promet
12. Vodovod i Kanalizacija Vlasenica
13. KP Rad Istočno Sarajevo

Takođe, značajno je napomenuti da je u toku 2016. godine TI BiH dobio ukupno 3 tužbe zbog nedostavljanja podataka o stanju u bankarskom sektoru u Republici Srpskoj koji je pod povećanom lupom javnosti još od zatvaranja Bobar banke. Banka Srpske je druga banka kojoj je u posljednje dvije godine oduzeta dozvola za rad, a Agencija za bankarstvo nikada nije javno objasnila svoj rad i zašto nisu korišteni nadzorni i preventivni mehanizmi.

U 2016. godini TI BiH je izgubio spor u protiv sljedećih institucija:

1. Tužilaštva BiH, gdje je Sud BiH donio presudu kojom se tužba odbija, a nedugo nakon toga i presudu da se zahtjev za preispitivanje sudske odluke odbija, uz obrazloženje da Tužilaštvo BiH može, ali i ne mora obavještavati javnost i zainteresovana lica o pojedinim predmetima u kojima postupa. Zbog ovakve odluke suda TI BiH je odlučio pokrenuti Apelaciju pred Ustavnim sudom BiH, jer sve i pod pretpostavkom da pravo na pristup informacijama u određenim slučajevima zahtjeva ograničenje, to pravo može biti ograničeno samo na zakonom predviđen način, korištenjem propisanih pravnih mehanizama, a nikako samo na osnovu diskrecione ocjene suda, bez navođenja zakonskih razloga za proglašenje neke informacije kao izuzetka i bez provođenja testa javnog interesa.
2. Ministarstva finansija RS, gdje je Vrhovni sud odbio Zahtjev za vanredno preispitivanje rješenja, te zauzeo stav da je pravilan zaključak nižestepenog suda i da TI BiH nije imao pravo da zahtjeva od nižestepenih sudova da donesu rješenje koje će u potpunosti zamjeniti akt tuženog. TI BiH podsjeća da se pravo na pristup sudu mora efikasno garantovati i ne samo formalno jamčiti, te da pojedinac ima pravo da zahtijeva od suda da u potpunosti odluči o njegovom zahtjevu. TI BiH smatrajući da su mu odlukama nižih sudova povrijeđena i zanemarena ustavna prava izjavio Apelaciju Ustavnom sudu BiH.
3. Ministarstva stambene politike KS zbog shvatanja suda da Ministarstvo stambene politike KS nema obavezu da TI BiH dostavi kopije ugovora o djelu koje je TI BiH tražio od Ministarstva sa pozivom na ZOSPI, uz obrazloženje da su ugovori o djelu zaključeni sa fizičkim licima i da sadrže lične podatke. TI BiH je, smatrajući da je presudi Kantonalnog suda u Sarajevu izignorisao primjenu materijalnog prava uputio Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke
4. Parlamentarne skupštine BiH, gdje je TI BiH izjavio Apelacionom vijeću Suda BiH Zahtjev za vanredno preispitivanje odluke suda smatrajući da presuda Suda BiH toleriše kršenje ne

samo Zakona o slobodi pristupa informacijama, nego i kršenje člana 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama

5. Komunalaca AD Brod, zbog shvatanja Okružnog suda u Doboju da tužilac kao udruženje građana nije ni pravno ni fizičko lice, te da nije aktivno legitimisan za vođenje upravnog postupka i upravnog spora, što je nesvakidašnje i diskriminirajuće shvatanje, zbog čega je organizacija pokrenula postupak za vanredno preispitivanje sudske odluke
6. Željeznica RS, gdje je Okružni sud u Doboju sud odbio tužbu za ćutanje uprave kao neosnovanu, pri tome ne ocijenujući zakonitost, odnosno da li su ispunjeni formalni uslovi za podošenje tužbe, te da li je „ćutanje“ konačno sa stanovišta upravnog postupka, zbog čega je TI BiH izjavio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke.

TI BiH je u 2016. godini podnio 58 tužbi zbog kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama, od čega je 47 tužbi upućeno kao rezultat istraživanja o primjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama.

POREZI-FINANSIJE-CARINE (4 predmeta u 2016.g ili 2%)

Kao i 2016.g. četiri prijave su se odnosile na bankarski sektor, a građani su uglavnom tražili informacije kako da zaštite svoja prava kao korisnici finansijskih usluga banaka nad kojim je otvoren stečajni postupak. Ovdje je značajno izdvojiti da je u 2016.g. TI BiH dobio čak tri upravna spora protiv Agencije za bankarstvo zbog nedostavljanja informacija o mjerama i aktivnostima koje je preduzimala Agencija u odnosu na zatvorene banke u kojima je otvoren stečajni postupak („Bobar banka“ i „Banka Srpske“).

KATEGORIJA OSTALO (16 predmeta u 2016.g. ili 7%)

Povećan je broj prijava i žalbi građana iz kategorija ostalo, a u svim ovim veoma različitim prijavama građanima su dati pravni savjeti ili su upućeni na relevantne institucije. Prijave su se ticale zaštite potrošačkih prava, prava iz imovinsko-pravnih odnosa ili su bila u vezi sa zašitom prava iz penzijsko-invalidskog osiguranja, a tu su ubraja i određeni broj prijava/zahtjeva za pravnu pomoć drugih organizacija.

STATISTIKA

Tokom 2016.g. upućeno je **508** dopisa nadležnim institucijama i dat je 141 pravna savjet strankama.

Tokom 2016. godine, TI BiH je provodio **Istraživanje primjene Zakona o slobodi pristupa informacijama u radu javnih preduzeća**, kojim je obuhvaćeno **371** javno preduzeće u BiH, i to 190 preduzeća u Republici Srpskoj i 181 preduzeće u Federaciji BiH, a od kojih su tražene kopije ugovora o javnim nabavkama zaključenih u 2015, kopije pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i spisak svih zaposlenih koji su u radnom odnosu. Rezultati istraživanja pokazuju:

- Samo 39.4% od ukupnog broja obuhvaćenih preduzeća u RS, te 27.6% u FBiH, svoj odgovor je dostavilo TI BiH-u u zakonom predviđenom roku. Ukupno 246 javnih preduzeća, odnosno 66.3% od ukupnog broja istraživanjem obuhvaćenih preduzeća, svoj odgovor nije prosljedilo u zakonom predviđenom roku od 15 dana.

- U 36.6% zahtjeva procedura je trajala duže od mjesec dana, ne računajući procedure po izjavljenim pravnim lijekovima, dok zakon propisuje da se rok od 15 dana može produžiti samo u određenim situacijama.
- Broj izjavljenih urgencija (237) i žalbi zbog “ćutanje uprave” (136), kao i podatak da se 53 preduzeća opredijelilo da uopšte ne postupi po zahtjevu, ukazuje na zabrinjavajći netransapretnost u radu javni preduzeća.

Najćešće navođeni razlozi javnih preduzeća za nedostavljanje traženih informacija su sljedeći:

- Mišljenje javnog organa da tražene informacije predstavljaju obimnu dokumentaciju;
- Izjašnjanje organa da ne predstavlja javni organ u skladu sa ZoSPI RS;
- Utvrđen izuzetak u vezi sa povjerljivim komercijalnim interesima (najćešće poslovna tajna ugovornih organa);
- Utvrđen izuzetak kod zaštite privatnosti (lićne informacije i pozivanje na zakon o zaštiti lićnih podataka);
- Navodi da su informacije objavljene na web sajtu;
- Omogućavanje jedino lićnog uvida u tražene informacije, bez dostave informacija na adresu tražioca;
- Stav javnog preduzeća da tražene informacije nisu do javnog interesa (bez sprovođanja testa javnog interesa).